

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2011 թվականի ապրիլի 14-ին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի կազմակերպման և գործունեության իրավական հիմքերը, դրանց երաշխիքները, պետական մարմինների, գիտական, գիտատեխնիկական և ինովացիոն գործունեության սուբյեկտների և մասնակիցների հետ նրա փոխհարաբերության հիմնական սկզբունքները և ուղղված է Հայաստանի Հանրապետության գիտական ներուժի պահպանմանը, հիմնարար ու կիրառական գիտության զարգացմանը՝ որպես գիտատեխնիկական առաջընթացի, հանրապետության տնտեսական, սոցիալական և մշակութային զարգացման հիմքի:

Հոդված 2. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.
  - 1) **Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա** (այսուհետ՝ Ակադեմիա)՝ Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրած՝ հատուկ կարգավիճակ ունեցող ինքնակառավարվող բարձրագույն գիտական կազմակերպություն.
  - 2) **ակադեմիկոսի և Ակադեմիայի թղթակից անդամի տիտղոսներ**՝ Ակադեմիայի բարձրագույն գիտական կոչումներ, որոնք շնորհում է միայն Ակադեմիան.
  - 3) **Ակադեմիայի պատվավոր անդամ**՝ Հայաստանի կամ օտարերկրացի ճանաչված գիտնական, հասարակական գործիչ, որ նպաստում է Ակադեմիայի գործունեությանը.
  - 4) **Ակադեմիայի արտասահմանյան անդամ**՝ իր գործունեությամբ Հայաստանի հետ կապված գիտական ակնառու արդյունքներ ունեցող, աշխարհում ճանաչված գիտնական.
  - 5) **Ակադեմիայի ընդհանուր ժողով**՝ Ակադեմիայի կառավարման բարձրագույն մարմին.
  - 6) **Ակադեմիայի նախագահություն**՝ Ակադեմիայի ընթացիկ կառավարումը իրականացնող մարմին.
  - 7) **Ակադեմիայի նախագահ**՝ Ակադեմիայի կառավարումն իրականացնող մարմին.
  - 8) **Ակադեմիայի բաժանմունք**՝ գիտության միևնույն բնագավառում գործող Ակադեմիայի ակադեմիկոսների, թղթակից անդամների և արտասահմանյան անդամների, գիտաշխատողների և գիտական կազմակերպությունների միավորում.
  - 9) **Ակադեմիայի աշխատակազմ**՝ իրականացնում է Ակադեմիայի կառավարման մարմինների որոշումներով պայմանավորված գործառնությունները.
  - 10) **պատվովձար**՝ Ակադեմիայի ակադեմիկոսներին և թղթակից անդամներին տրամադրվող վճար, որի չափը որոշում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը.
  - 11) **Ակադեմիայի գիտական և գիտատեխնոլոգիական կազմակերպություն**՝ Ակադեմիայի համակարգում գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտություններ իրականացնող կազմակերպություն:

Հոդված 3. Ակադեմիայի կարգավիճակը

1. Ակադեմիան Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրած՝ հատուկ կարգավիճակ ունեցող, ինքնակառավարվող բարձրագույն գիտական կազմակերպություն է, որը կազմակերպում, իրականացնում և համակարգում է գիտելիքի վրա հիմնված տնտեսական, սոցիալական և մշակութային զարգացման համար անհրաժեշտ հիմնարար և կիրառական հետազոտությունները:
2. Ակադեմիան իրավաբանական անձ հանդիսացող ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որի կազմակերպական-իրավական ձևի և կարգավիճակի առանձնահատկությունները սահմանվում են սույն օրենքով:
3. Ակադեմիան գործում է սույն օրենքի, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, միջազգային պայմանագրերի, ինչպես նաև իր կանոնադրության հիման վրա:
4. Ակադեմիայի լրիվ անվանումն է «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա»:
5. Ակադեմիան իրեն վերապահված խնդիրների լուծման համար կարող է կատարել լիազորված պետական կառավարման մարմնի առանձին գործառույթներ՝ իրականացնել իր համակարգի գիտական կազմակերպությունների, իրավաբանական անձանց և հիմնարկների ընդհանուր կառավարումը՝ ապահովելով նրանց բնականոն գործունեությունը:
6. Ակադեմիան ունի սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույք և իր անունից կարող է ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:
7. Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի ձևավորման ժամանակ Ակադեմիայի և իր համակարգի բազային ֆինանսավորման չափը նշվում է առանձին տողով, իսկ պետական բյուջեից Ակադեմիայի ֆինանսավորումը գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ), նպատակային-ծրագրային ձևերով իրականացվում է կառավարության հաստատած կարգով:
8. Ակադեմիան ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ:
9. Ակադեմիան ունի Հայաստանի Հանրապետության պետական զինանշանի պատկերով և իր՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն անվանմամբ կլոր կնիք, կարող է ունենալ իր անվանմամբ ձևաթղթեր, խորհրդանիշ և անհատականացման այլ միջոցներ:

Հոդված 4. Ակադեմիայի կարգավիճակի առանձնահատկությունները

1. Ակադեմիայի հատուկ կարգավիճակի առանձնահատկություններն են՝
  - 1) Ակադեմիան անմիջականորեն ենթարկվում է կառավարությանը.
  - 2) Ակադեմիայի նախագահը մասնակցում է կառավարության նիստերին.
  - 3) Ակադեմիան գիտական գործունեության գծով կառավարության պաշտոնական խորհրդատուն է, որի առաջարկները քննարկում են կառավարությունը և պետական կառավարման համապատասխան մարմինները:
2. Ակադեմիան օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրականացնում է գիտության բնագավառում նորմատիվ իրավական ակտերի փորձաքննություն:

Հոդված 5. Ակադեմիայի պատասխանատվությունը

1. Ակադեմիան իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքով:
2. Ակադեմիան պատասխանատվություն չի կրում հիմնադրի պարտավորությունների համար:

Հոդված 6. Ակադեմիայի ստեղծումը և պետական գրանցումը

1. Ակադեմիայի հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս կառավարության:
2. Հիմնադրի որոշմամբ սահմանվում են Ակադեմիայի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները, նրան սեփականության իրավունքով հանձնվող և (կամ) ամրացվող գույքի կազմն ու արժեքը, ինչպես նաև օրենքին չհակասող այլ դրույթներ:
3. Ակադեմիան ենթակա է պետական գրանցման՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 7. Ակադեմիայի հիմնադրի բացառիկ լիազորությունները

1. Ակադեմիայի հիմնադրի բացառիկ լիազորություններն են՝
  - 1) Ակադեմիայի կանոնադրության, կառուցվածքի հաստատումը և դրանցում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելը, ինչպես նաև կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ հաստատելը.
  - 2) Ակադեմիայի կառավարման համակարգի սահմանումը.
  - 3) Ակադեմիայի վերակազմակերպումը և լուծարումը:

Հոդված 8. Ակադեմիայի կանոնադրությունը

1. Ակադեմիայի հիմնադիր փաստաթուղթը կանոնադրությունն է, որը հաստատում և փոփոխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը՝ Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովի առաջարկությամբ: Ակադեմիայի կանոնադրության մեջ փոփոխությունները և լրացումները կատարվում են նույն կարգով:
  2. Ակադեմիայի կանոնադրությունը ներառում է՝
    - 1) Ակադեմիայի անվանումը.
    - 2) Ակադեմիայի նախագահության գտնվելու վայրը.
    - 3) Ակադեմիայի գործունեության առարկան և նպատակները, ներառյալ՝ նրա կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները.
    - 4) Ակադեմիայի կառավարման մարմինները, դրանց կազմը և լիազորությունները.
    - 5) Ակադեմիայի սեփականության ձևավորման, տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման կարգը.
    - 6) Ակադեմիայի շահույթի օգտագործման կարգը:

Հոդված 9. Ակադեմիայի խնդիրները և գործունեության հիմնական ուղղությունները

1. Ակադեմիայի խնդիրներն են՝
  - 1) Հայաստանի տնտեսական, սոցիալական, պետական և իրավական համակարգի զարգացման, մշակույթի, բնության ռացիոնալ (բանական) օգտագործման և պահպանության գիտական ապահովումը.
  - 2) հայագիտական, ֆիզիկամաթեմատիկական, բնական, տեխնիկական, հումանիտար և սոցիալական գիտությունների կարևորագույն ուղղություններով հիմնարար և կիրառական գիտական հետազոտությունների և մշակումների կազմակերպումն ու համակարգումը.
  - 3) լիազորված պետական մարմինների հետ հանրապետության հիմնարար և կիրառական գիտական հետազոտությունների գերակա ուղղությունների ցանկերի առաջարկումը, գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության կատարելագործմանն առնչվող օրենսդրության վերաբերյալ սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը առաջարկությունների ներկայացումը.

4) գիտատեխնիկական առաջընթացի սկզբունքորեն նոր ուղիների բացահայտումը, մասնակցությունը հայրենական և համաշխարհային գիտության նվաճումների գործնական կիրառման համար առաջարկությունների մշակմանը.

5) գիտական դպրոցների զարգացման, բարձր որակավորման գիտական աշխատողների պատրաստման, գիտնականների և մասնագետների որակավորման բարձրացման համար (ներառյալ՝ արտասահմանյան գիտական կենտրոններում) պայմանների ստեղծումը.

6) գիտատեխնիկական տեղեկատվական համակարգի զարգացման ապահովումը.

7) միջազգային գիտական համագործակցության զարգացման համար պայմանների ստեղծումը:

2. Ակադեմիայի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝

1) գիտատեխնիկական ոլորտում առկա վիճակի վերլուծության անցկացումը և հետագա զարգացման միտումների վերաբերյալ կանխատեսումների մշակումը.

2) հայագիտական, ֆիզիկամաթեմատիկական, բնական, տեխնիկական, հումանիտար և սոցիալական գիտությունների հիմնախնդիրների գծով գիտական և գիտատեխնիկական խորհուրդների, փորձագիտական խմբերի, հանձնաժողովների ստեղծումը.

3) գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության կատարելագործմանն առնչվող օրենսդրության վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը առաջարկությունների ներկայացումը.

4) Ակադեմիայի համակարգի գիտական կազմակերպությունների և այլ կառուցվածքային օղակների գործունեության հիմնական ուղղությունների սահմանումը.

5) բարձր որակավորման գիտական և գիտամանկավարժական (ներառյալ՝ մագիստրական) կադրերի պատրաստումը, պետական լիազորված մարմնի սահմանած կարգով կառավարություն ներկայացվող՝ գիտության հետ առնչվող փաստաթղթերի նախագծերի, գիտական, գիտատեխնիկական և տնտեսական ծրագրերի, ինովացիոն նախագծերի գիտական փորձաքննության անցկացումը.

6) Ակադեմիայի գիտատեխնիկական ներուժի զարգացման, նյութատեխնիկական բազայի ամրապնդման, գիտատար և բարձր տեխնոլոգիական գիտատեխնիկական արտադրանքի փորձնական արտադրության կազմակերպման ապահովումը, ինչպես նաև հետազոտման նոր միջոցների և մեթոդների ստեղծումն ու տարածումը.

7) Ակադեմիայի համակարգի գիտական կազմակերպությունների և այլ կառուցվածքային օղակների զարգացմանն ուղղված կապիտալ ներդրումային ծրագրերի նախագծերի մշակումը և սահմանված կարգով ներկայացումը.

8) միջազգային գիտական և գիտատեխնիկական համագործակցության իրականացումը, արտասահմանյան երկրների գիտությունների ակադեմիաների և գիտական այլ կազմակերպությունների հետ փոխշահավետ կապերի զարգացումը, միջպետական գիտական և գիտատեխնիկական ծրագրերի և նախագծերի կատարումը, մասնակցությունը միջազգային գիտական և գիտատեխնիկական կազմակերպությունների և ասոցիացիաների գործունեությանը.

9) Ակադեմիայի համակարգի գիտական կազմակերպություններում իրականացվող հիմնարար և կիրառական հետազոտություններում օտարերկրյա (ներառյալ՝ սփյուռքահայ) գիտական ներուժի մասնակցության ապահովումը.

10) կրթական համակարգի գիտական մակարդակի բարձրացմանը, բարձրագույն կրթությունն ապահովող հաստատությունների պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակավորման բարձրացմանը, կրթական ծրագրերի և ձեռնարկների ստեղծմանն աջակցելը.

11) գիտելիքների քարոզչությունն ու տարածումը և հրատարակչական գործունեությունը.

12) Ակադեմիայի համակարգում, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով համատեղ գիտական, գիտակրթական և գիտաարտադրական կենտրոնների ստեղծումը.

13) գիտատեխնիկական տեղեկատվության սեփական ռեսուրսների ստեղծումն ու զարգացումը, ներառյալ՝ դրա տարածումը հայրենական և միջազգային տեղեկատվական համակարգչային ցանցերում.

14) գիտական նստաշրջանների, գիտաժողովների, սեմինարների և խորհրդակցությունների կազմակերպումը և անցկացումը, ինչպես նաև մասնակցությունը նմանատիպ այլ միջոցառումների:

Հոդված 10. Ակադեմիայի իրավունքներն ու պարտականությունները իր համակարգի կազմակերպությունների նկատմամբ

1. Ակադեմիան իր կառավարման մարմինների միջոցով իրականացնում է իր համակարգի կազմակերպությունների ընդհանուր կառավարումը, ապահովում է դրանց բնականոն գործունեությունը:
2. Ակադեմիան՝
  - 1) կազմակերպության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով իրականացնում է դրանց կառավարման մարմինների ձևավորումը և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը.
  - 2) իրականացնում է կազմակերպության գործունեության վերահսկողությունը.
  - 3) լսում է կազմակերպության գործունեության մասին հաշվետվություններ, քննում է դրանց գործունեության վերստուգման արդյունքները.
  - 4) վերահսկողություն է իրականացնում կազմակերպության ամրացված պետական սեփականության օգտագործման և պահպանության նկատմամբ.
  - 5) հաստատում է կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունները և տարեկան հաշվեկշիռը, եթե կազմակերպությունը չունի կոլեգիալ կառավարման մարմին.
  - 6) իրականացնում է սույն օրենքով, հիմնադրի որոշումներով և կազմակերպության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ գործառնություններ:

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ ԿԱԶՄԸ

Հոդված 11. Ակադեմիայի համակարգը

1. Ակադեմիան իր կազմում միավորում է Ակադեմիայի ակադեմիկոսներին (իսկական անդամներին), թղթակից անդամներին, Ակադեմիայի պատվավոր և արտասահմանյան անդամներին, ինչպես նաև Ակադեմիայիբաժանմունքները, Ակադեմիայի աշխատակազմը և Ակադեմիայի՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հիմնադրած կազմակերպությունները:
2. Ակադեմիայի համակարգում ներառված պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների ցանկը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 12. Ակադեմիայի անդամները

1. Ակադեմիան շնորհում է ակադեմիական գիտական տիտղոսները՝ Ակադեմիայի ակադեմիկոս (Ակադեմիայիիսկական անդամ), Ակադեմիայի թղթակից անդամ, Ակադեմիայի պատվավոր անդամ, Ակադեմիայի արտասահմանյան անդամ, Ակադեմիայի պատվավոր դոկտորի աստիճան: Ակադեմիայի ակադեմիական գիտական տիտղոսները շնորհվում են ցմահ:
2. Ակադեմիայի գիտական տիտղոսները ամրագրվում են դիպլոմներով: Ակադեմիայի գիտական տիտղոսների շնորհումն իրականացվում է Ակադեմիայի կանոնադրության համաձայն անցկացվող ընտրությունների արդյունքներով: Ակադեմիայի ակադեմիկոսներին և թղթակից անդամներին տրամադրվում է ցմահ պատվովճար, որի չափը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը: Պատվովճարը տրամադրվում է Ակադեմիայի այն անդամներին, որոնք ապրում և աշխատում են

Հայաստանի Հանրապետությունում կամ ծառայողական գործուղման են մեկնել արտասահման մինչև երեք ամիս ժամանակով:

3. Ակադեմիայի ակադեմիկոսների, թղթակից անդամների, պատվավոր, արտասահմանյան անդամների և պատվավոր դոկտորների ընտրությունների կարգը, նրանց իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:

4. Ակադեմիայի իսկական և թղթակից անդամների առավելագույն թիվը և մասնագիտությունները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը՝ Ակադեմիայի նախագահության առաջարկությամբ: Ակադեմիայի իսկական և թղթակից անդամների ընտրությունները, որպես կանոն, անցկացվում են 3 տարին մեկ:

Հոդված 13. Ակադեմիայի գիտական, գիտատեխնոլոգիական կազմակերպությունները

1. Ակադեմիայի համակարգում գործում են գիտական, գիտատեխնոլոգիական կազմակերպություններ, հրատարակչություն, գրադարաններ և հիմնարկներ:

2. Ակադեմիայի գիտական և գիտատեխնոլոգիական կազմակերպությունները Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրած պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ են, որոնց կառավարումը լիազորված է իրականացնելու Ակադեմիան:

3. Ակադեմիայի գիտական և գիտատեխնոլոգիական կազմակերպությունների ստեղծումն ու կառավարումը իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, Ակադեմիայի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև այդ կազմակերպությունների կանոնադրություններով սահմանված կարգով:

4. Ակադեմիայի համակարգի գիտական կազմակերպությունները օրենքով սահմանված կարգով կարող են զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեությամբ:

5. Ակադեմիայի կողմից օտարերկրյա պետություններում գիտական կազմակերպությունների ստեղծումն իրականացվում է հիմնադրի որոշմամբ՝ տվյալ երկրի օրենսդրությանը համապատասխան, եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով այլ բան նախատեսված չէ:

6. Ակադեմիայի հիմնարկների հիմնադիրը Ակադեմիան է:

Հոդված 14. Ակադեմիայի բաժանմունքները

1. Գիտության միևնույն բնագավառում գործող Ակադեմիայի ակադեմիկոսները, թղթակից և արտասահմանյան անդամները, գիտաշխատողները և գիտական կազմակերպությունները միավորվում են Ակադեմիայի բաժանմունքներում:

2. Ակադեմիայի բաժանմունքների գիտական գործունեության հիմնական ուղղությունները սահմանվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:

3. Ակադեմիայի բաժանմունքը պատասխանատվություն է կրում տվյալ բնագավառում կատարվող աշխատանքների կազմակերպման, գիտական ծրագրերի պատրաստման և կատարված աշխատանքների որակի համար:

4. Ակադեմիայի բաժանմունքը ղեկավարում է բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղարը, որի ընտրության կարգը սահմանվում է Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:

Հոդված 15. Ակադեմիայի աշխատակազմը

1. Ակադեմիայի աշխատակազմը ստեղծվում է Ակադեմիայի կառավարման մարմիններին վերապահված լիազորությունների լիարժեք և արդյունավետ իրականացման և ապահովման նպատակով:

2. Ակադեմիայի աշխատակազմի կառուցվածքը և իրավասությունները որոշվում են Ակադեմիայի նախագահության հաստատած կանոնակարգով:

ԱԿՏԴԵՄԻԱՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

Հոդված 16. Ակադեմիայի կառավարման մարմինները

1. Ակադեմիայի կառավարման մարմիններն են Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը, Ակադեմիայի նախագահությունը և Ակադեմիայի նախագահը:
2. Ակադեմիայի կառավարման կարգը սահմանվում է սույն օրենքով, Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:

Հոդված 17. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը

1. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը Ակադեմիայի կոլեգիալ կառավարման բարձրագույն մարմինն է, որի լիազորությունները սահմանվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:
2. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովում ընդգրկվում են Ակադեմիայի նախագահը, Ակադեմիայի նախագահության անդամները, Ակադեմիայի ակադեմիկոսները և թղթակից անդամները, Ակադեմիայի գիտական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները:
3. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովում գիտական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների թիվը, ընտրության կարգը և ընդհանուր ժողովի աշխատանքներին նրանց մասնակցության առանձնահատկությունները սահմանվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:
4. Ակադեմիայի պատվավոր և արտասահմանյան անդամները կարող են մասնակցել ընդհանուր ժողովի աշխատանքներին՝ առանց ընտրելու և ընտրվելու իրավունքի:

Հոդված 18. Ակադեմիայի նախագահը

1. Ակադեմիայի նախագահը ղեկավարում է Ակադեմիայի գործունեությունը՝ իր իրավասության սահմաններում և Ակադեմիայի կանոնադրությանը համապատասխան: Նա ապահովում է Ակադեմիայի բնականոն գործունեությունը:
2. Ակադեմիայի նախագահի լիազորությունները որոշվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:
3. Ակադեմիայի նախագահը, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և Ակադեմիայի կանոնադրությամբ սահմանված կարգի համաձայն, տնօրինում է Ակադեմիային պատկանող գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները:
4. Ակադեմիայի նախագահն ընտրվում է Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովի կողմից, Ակադեմիայի ակադեմիկոսների թվից՝ փակ գաղտնի քվեարկությամբ, ձայների պարզ մեծամասնությամբ, 5 տարի ժամկետով: Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվել Ակադեմիայի նախագահ:

Հոդված 19. Ակադեմիայի նախագահությունը

1. Ակադեմիայի նախագահությունն իրականացնում է Ակադեմիայի ընթացիկ կառավարումը և հաշվետու է Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովին: Ակադեմիայի նախագահության լիազորությունները որոշվում են Ակադեմիայի կանոնադրությամբ:
2. Ակադեմիայի նախագահությունը գլխավորում է Ակադեմիայի նախագահը:
3. Ակադեմիայի փոխնախագահը և ակադեմիկոս քարտուղարն ընտրվում են Ակադեմիայի ակադեմիկոսների և թղթակից անդամների թվից Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ փակ գաղտնի քվեարկությամբ, 5 տարի ժամկետով, ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

4. Ակադեմիայի նախագահությունը կազմված է ի պաշտոնե և ընտրովի անդամներից: Ի պաշտոնե Ակադեմիայինախագահության անդամ են Ակադեմիայի նախագահը, փոխնախագահը, ակադեմիկոս քարտուղարը, Ակադեմիայիբաժանմունքների ակադեմիկոս քարտուղարները՝ Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովում այդ պաշտոնում հաստատվելուց հետո:

Ակադեմիայի նախագահության մյուս բոլոր անդամներն ընտրվում են Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովումԱկադեմիայի ակադեմիկոսներից և թղթակից անդամներից՝ 5 տարի ժամկետով, փակ գաղտնի քվեարկությամբ, ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ Ակադեմիայի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

5. Բուհերի, տնտեսության ճյուղերի, ինչպես նաև պետական կառավարման մարմինների ներկայացուցիչները կարող են հրավիրվել մասնակցելու Ակադեմիայի նախագահության նիստերին՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳՈՒԹՔԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԸ

Հոդված 20. Ակադեմիայի գույքի կազմը

1. Ակադեմիային պատկանող գույքը բաղկացած է նրա սեփականությունը համարվող գույքից և գիտական գործունեությունն ապահովելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից նրան անժամկետ, անհատույց օգտագործման համար ամրացված գույքից:

2. Ակադեմիային ամրացված գույքի և բյուջետային միջոցների, ինչպես նաև սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքի օգտագործման, տիրապետման և տնօրինման կարգը որոշվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Հոդված 21. Ակադեմիայի սեփականությունը

1. Ակադեմիայի սեփականությունը ձևավորվում է նրա հիմնադրման ժամանակ և հետագայում հիմնադրի կողմից սեփականության իրավունքով նրան հանձնվող, ինչպես նաև գործունեության ընթացքում ստեղծված և ձեռք բերված գույքից:

2. Ակադեմիային սեփականության իրավունքով պատկանող շարժական և անշարժ գույքի նկատմամբ հիմնադիրը չունի իրավունքներ, բացառությամբ լուծարումից հետո մնացած գույքի:

3. Ակադեմիայի սեփականության պահպանման հոգսը կրում է Ակադեմիան:

Հոդված 22. Ակադեմիային ամրացված գույքը

1. Հիմնադիրը կարող է Ակադեմիային անժամկետ և անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացնել ցանկացած գույք:

2. Հիմնադիրն իրավունք ունի հետ վերցնելու իր կողմից Ակադեմիային ամրացված գույքը:

3. Ակադեմիան իրավունք չունի ամրացված գույքը կամ դրա նկատմամբ իր իրավունքներն օտարելու, գրավ դնելու, հանձնելու անհատույց օգտագործման:

Ակադեմիան իրավունք ունի իրեն ամրացված գույքը հանձնելու վարձակալության, եթե դա արգելված չէ հիմնադրի որոշմամբ կամ կանոնադրությամբ: Ամրացված գույքի վարձակալության ժամկետը մեկ տարուց ավելի չի կարող սահմանվել, բացառությամբ հիմնադրի սահմանած դեպքերի:

Ամրացված գույքը վարձակալության հանձնելու հետևանքով Ակադեմիայի ստացած եկամուտներն ուղղվում են նրա կանոնադրական խնդիրների իրականացմանը:

Ակադեմիային ամրացված գույքի օգտագործման ընթացքում առաջացած անբաժանելի բարելավումները հիմնադրի սեփականությունն են:

4. Հիմնադրի կողմից գույքը Ակադեմիային ամրացնելը հիմք չէ այդ գույքի նկատմամբ հիմնադրի կամ երրորդ անձանց իրավունքները դադարեցնելու կամ փոփոխելու համար:

Հոդված 23. Ակադեմիայի ֆինանսական միջոցները

1. Ակադեմիայի ֆինանսական միջոցները ձևավորվում են՝

1) Ակադեմիայի գիտական և տնտեսական գործունեությունից, ներառյալ՝ հանրապետության և արտերկրի իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ պայմանագրային աշխատանքներից, սեփական մշակումների իրացման հետ կապված գիտաարտադրական գործունեությունից ստացված եկամուտներից.

2) իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց (ներառյալ՝ արտասահմանյան) նվիրատվություններից, դրամաշնորհներից, ինչպես նաև կտակներից.

3) Ակադեմիայի գույքի և գույքային իրավունքից ստացած եկամուտներից.

4) օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:

2. Ֆինանսավորման լրացուցիչ աղբյուրների ներգրավումը չի կարող հանգեցնել պետական բյուջեից Ակադեմիայի ֆինանսավորման չափերի նվազեցմանը:

3. Իր ֆինանսավորման սահմաններում Ակադեմիան ինքնուրույն է որոշում իր աշխատողների թիվը, նրանց վարձատրության կարգը, ինչպես նաև հատկացվող գումարների ծախսման հիմնական ուղղությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Ակադեմիայի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

4. Ակադեմիայի համակարգի կազմակերպություններին պետական բյուջեով տրամադրված ֆինանսական միջոցների հատկացումը կատարում է Ակադեմիան:

Հոդված 24. Խոշոր գործարքները

1. Խոշոր են համարվում այն գործարքները կամ մի քանի փոխկապակցված գործարքները, որոնք կապված են Ակադեմիայի կողմից ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն գույք ձեռք բերելու, օտարելու կամ օտարելու հնարավորության հետ, որի արժեքը կազմում է նման գործարքներ կատարելու մասին որոշման ընդունման օրվան նախորդող եռամսյակում տրված հաշվապահական հաշվետվությամբ Ակադեմիային սեփականության իրավունքով պատկանող գույքի արժեքի 50 տոկոսից ավելին: Խոշոր չեն համարվում այն գործարքները, որոնք կատարվում են Ակադեմիայի առօրյա գործունեության ընթացքում և համարվում են նրա կանոնադրական խնդիրներից ուղղակիորեն բխող գործառույթներ:

2. Խոշոր գործարքը կատարվում է հիմնադրի համաձայնությամբ:

3. Ակադեմիայի կողմից սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքի արժեքի 20-50 տոկոսը կազմող արժեքով ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն գույք ձեռք բերելու, օտարելու կամ օտարելու հնարավորության հետ կապված խոշոր գործարքներ կատարելու մասին որոշման ընդունումը Ակադեմիայի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով վերապահվում է Ակադեմիայի նախագահությանը:

4. Սույն հոդվածի պահանջների խախտմամբ կատարված խոշոր գործարքը կարող է դատական կարգով ճանաչվել անվավեր՝ Ակադեմիայի հիմնադրի կամ նրա լիազորած պետական մարմնի հայցի հիման վրա:

ԵԶՐԱՓՄԱԿԻՉ ԴՐՈՒՑԹՆԵՐ

Հոդված 25. Ակադեմիայի վերակազմակերպումը և լուծարումը

1. Ակադեմիան կարող է վերակազմակերպվել հիմնադրի որոշմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով:
2. Ակադեմիայի լուծարմամբ նրա գործունեությունը դադարում է՝ առանց իրավունքները և պարտականությունները իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց անցնելու:
3. Ակադեմիան կարող է լուծարվել հիմնադրի որոշմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով:
4. Ակադեմիան կարող է լուծարվել նաև սնանկության հետևանքով:

Հոդված 26. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:
2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որպես Ակադեմիայի հիմնադիր Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության հիման վրա իրականացնում է Ակադեմիայի վերակազմակերպում՝ վերակազմավորման եղանակով:
3. Ակադեմիան համարվում է վերակազմավորված նոր կանոնադրության՝ օրենքով սահմանված կարգով պետական գրանցման պահից:
4. Ակադեմիան Խորհրդային Հայաստանի Ժողկոմխորհի 1943 թվականի նոյեմբերի 10-ի հ. 702-րդ որոշմամբ ստեղծված ՀԽՍՀ գիտությունների ակադեմիայի իրավահաջորդը համարվող «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության իրավահաջորդն է:
5. Նոր կարգավիճակով գրանցված Ակադեմիային են անցնում «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության իրավունքները և պարտականությունները՝ փոխանցման ակտին համապատասխան:
6. Ակադեմիայի կառավարման մարմինները շարունակում են իրենց լիազորությունների իրականացումը մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը գործող կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետների լրանալը:

**Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահ**

Ս. Սարգսյան

2011 թ. մայիսի 6
Երևան
ՀՕ-135-Ն